ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
28ης Οκτωβρίου 6,454 44
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Υπεύθυνος επικοινωνίας:
Κώστας Βάσσης, 6974484691
email: info@ecoioannina.gr

Ιωάννινα 20/7/2011
Αρ.Πρωτ. 218

Θέμα: Εισήγηση του Συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Ιωαννίνων προς το Δοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρησης Λίμνης Παμβώτιδας της 26-7-2011 ως προς την χρήση γης του Υγροβιότοπου Κατσικά. Παρακαλούμε να διαβιβαστεί εγκαίρως στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ώστε να διαμορφώσουν άποψη επί του θεματος.

Σας αποστέλουμε την εισήγηση του Συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Ιωαννίνων με την οποία διατυπώνουμε τις θέσεις μας ως προς την αναγκαιότητα **θεσμοθετημένης** προστασίας της περιοχής του Υγροτόπου Κατσικά, όπισθεν του αναχώματος Ανατολής -Κατσικά και της δημιουργίας Υγροτοπικού- Περιβαλλοντικού Πάρκου Παμβώτιδας ως το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό- αναπτυξιακό έργο της περιοχής μας που θα συμβάλει καθοριστικά στην προστασία του οικοσυστήματος της Παμβώτιδας μέσω της αποκατάστασης- ανάδειξης και οικοτουριστικής επισκεψιμότητας της περιοχής.

Για τον σκοπό αυτό αιτούμαστε προς την προσεχή συνέλευση του Διοικητικού Συμβουλιου του Φορέα Διαχείρισης Παμβώτιδας της 26-7-2011 τα εξής:

α. Γνωμοδότηση- βεβαίωση του Διοικητικού Συμβουλίου και του επιστημονικού προσωπικού του Φορέα ως προς την ύπαρξη και την έκταση υγροτόπου πίσω από το ανάχωμα Ανατολής -Κατσικά. Σε περίπτωση αδυναμίας γνωμοδότησης, υπόδειξη του κατάλληλου φορέα που μπορεί να γνωμοδοτήσει.

β. Πρόταση- απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς την διασφάλιση του χαρακτηρισμού της περιοχής του υγροτόπου Κατσικά ως "**Περιοχή Προστασίας της Φύσης**" στο υπό διαβούλευση σχέδιο σύστασης Προεδρικού Διατάγματος για την Παμβώτιδα.

ΥΓΡΟΤΟΠΙΚΟ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ

1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Σήμερα οι υγροτοπικές εκτάσεις στη περιοχή Κατσικά έχουν αποκοπεί από την αυθαίρετη κατασκευή του αναχώματος Ανατολής – Κατσικάς την περίοδο 1970-72. Παρόλη τη λειτουργία του αντλιοστασίου, κάθε χρόνο η περιοχή κατακλύζεται περιοδικά από νερά και φιλοξενεί σημαντικά και απειλούμενα είδη.

Στη συνημμένη φωτογραφία Νο. 1. φαίνεται η περιοχή πλημμυρισμένη με νερά.

Στην περιοχή τον Ιανουάριο του 2011παρατηρήθηκε το σπάνιο για την Ελλάδα είδος του Γερανού **(Grus grus) το οποίο είχε παρατηρηθεί για τελευταία φορά το 1965 στη χώρα μας. Video με τους γερανούς στην περιοχή του προτεινόμενου Υγροτοπικού Περιβαλλοντικού Πάρκου μπορείτε να δείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο http://vimeo.com/18421214**

Επίσης στις συνημμένες φωτογραφίες 2 με 12, παρουσιάζονται ενδεικτικά είδη πουλιών φωτογραφημένα στην περιοχή του προτεινόμενου Περιβαλλοντικού - Υγροτοπικού Πάρκου Παμβώτιδας.

2. ΑΠΟΚΟΠΗ ΖΩΤΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Οι περιοχή του προτεινόμενου Υγροτοπικού - Περιβαλλοντικού Πάρκου που αποκόπηκε με το ανάχωμα από τη λίμνη, δεν χαρακτηρίζονται τυχαία από την επιστημονική κοινότητα ως ζωτική έκταση. Όταν χάνεις ένα ζωτικό σου μέλος επίκειται ο θάνατος.

Μαρτυρίες αναφέρουν ότι την αμέσως επόμενη χρονιά μετά την κατασκευή των αναχωμάτων το νερό της λίμνης έβγαλε «σκουλήκια». Η μαρτυρία των απλών ανθρώπων αποτυπώνει τη δραματική, άμεση επίπτωση της αποκοπής των ρηχών εκτάσεων και υγρολίβαδων στην ποιότητα του νερού.

Τα αναχώματα ευθύνονται για την τραγική μείωση της ιχθυοπανίδας, κυπρίνοι, τσίμες, γλίνια, μαρίτσια κλπ, των χελιών, καραβίδων, βατράχων, νερόφιδων, βίδρων κλπ, και της πλουσιότατης ορνιθοπανίδας. Ακόμη και οι πελαργοί εξαφανίσθηκαν, αφού δεν εύρισκαν τροφή στους αποξηραμένους υδροβιότοπους (υγρολίβαδα).

Καθώς χάθηκαν τα μέρη αναπαραγωγής και εκκόλαψης των ψαριών έκτοτε απαιτείται συνεχώς ο εμπλουτισμός της λίμνης με ψάρια.

Στο συνημμένο έγγραφο του Ινστιτούτου Ωκεανογραφικών και Αλιευτικών Ερευνών υπ' αρίθμ. 60.753/1548/04.06.1977, αναφέρεται:

https://docs.google.com/fileview?id=0B_Z_V7DphrXqZTJmZDFhYTItMWEwZi00MWU2LTliNmYtZmQ4ZDA3NTUzYjVi&hl=en&pli=1)

«Η σημαντική μείωση της εκτάσεως των αβαθών περιλιμνίων περιοχών καθώς και της καταλλήλου υδροβίου βλαστήσεως, όπου ο ιχθύς κυπρίνος δύναται να εναποθέση τα ωά του, αποστερούν ή εμποδίζουν σημαντικά την φυσική αναπαραγωγή του κυπρίνου»

Ενώ στη μελέτη «Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΟ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ», ΤΕΕ-ΤΗ, 1986 αναφέρεται:

«Η ιχθυοπαραγωγή του 1977 σε σχέση με εκείνη του 1967, είχε την εξής εξέλιξη: Μείωση του κυπρίνου από 36 τόνους σε 0.5 , και του γληνιού από 110 σε 7.5 τόνους.»

Στο Διαχειριστικό Σχέδιο Λίμνης Παμβώτιδας του 2004 αναφέρεται:

> Παράγραφος 5.3.4 Ιχθείς, *"ο πληθυσμός της Τσίμας έχει υποστεί κατάρρευση. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι το είδος Phoxinellus epiroticus συναντάται μόνο στη λίμνη Παμβώτιδα και η ενδεχόμενη εξαφάνισή του θα στερήσει την παγκόσμια πανίδα από ένα είδος."*

Οι επιστημονικές έρευνες και μελέτες καταδεικνύουν την καταστροφική επίδραση των αναχωμάτων στη λίμνη και την εσφαλμένη οριοθέτηση της λίμνης σε αυτά:

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ΤΟΥ 2004

Το Διαχειριστικό Σχέδιο Λίμνης Παμβώτιδας του 2004, το οποίο βρίσκεται σε ισχύ και έχει υποχρέωση να εφαρμόζει ο αρμόδιος για την λίμνη Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας αναφέρει (**http://sppi1976-study.blogspot.com/2004/12/2004.html**):

> Παράγραφος 6.2.Α. **Καταστροφή παραλίμνιων ενδιαιτημάτων και συρρίκνωση της λίμνης**: *«Η βασικότερη οικολογική απώλεια που πραγματοποιήθηκε και πραγματοποιείται είναι η απώλεια των ρηχών εκτάσεων της λίμνης, των παροδικά πλημμυρισμένων υγρών λιβαδιών και της παρόχθιας βλάστησης»*
>
> *Παράγραφος* 6.2.Α3. ***Δημιουργία αναχώματος*** *«Η δημιουργία του αναχώματος είναι συνώνυμη με την απώλεια των ρηχών εκτάσεων της λίμνης και των παροδικά πλημμυριζόμενων υγρών λιβαδιών, τους σημαντικότερους βιοτόπους της. Το ανάχωμα που υψώθηκε περιμετρικά της λίμνης των Ιωαννίνων (χωματόδρομος Αμφιθέα-Μονή Ντουραχάνη στο βόρειο τμήμα και κρηπίδωμα - χωματόδρομος Μπογιάννου - στροφή Κατσικάς) την περίοδο 1969-1974 οριοθέτησε με αυθαίρετο τρόπο τη λίμνη. Τα αναχώματα απέκοψαν από τη λίμνη ζωτικές της εκτάσεις οι οποίες ανέρχονται στο 10% της λιμναίας επιφάνειας και έδωσαν βάση για μπαζώματα και καταστροφή παραλίμνιων βιοτόπων. Απωλέσθησαν πολλές εκτάσεις ρηχές, και παροδικά πλημμυριζόμενες.»*
>
> *Παράγραφος 6.2.Α4.* ***Προβληματική οριοθέτηση της λίμνης****: «Η οριοθέτηση της λίμνης Παμβώτιδας παραμένει προβληματική. Ο αιγιαλός της λίμνης δεν έχει ακόμη οριστεί από την αρμόδια επιτροπή, καθώς ο παλαιός αιγιαλός - λίμνη και πλημμυρικές εκτάσεις λίμνης με βάση το φυσικό ανάγλυφο - εκτείνεται εκτός του τεχνητού αναχώματος και υπερκαλύπτει μπαζωμένα κράσπεδα.»*
>
> Από την παράγραφο 6.2.Α5. με τίτλο **Μπάζωμα, οικοπεδοποίηση, δόμηση εντός παραλίμνιων εκτάσεων**: *«Εάν συνεχιστεί η αντιμετώπιση του τεχνητού αναχώματος ως φυσικό όριο της λίμνης η παραλίμνια περιοχή στους Δήμους Ιωαννιτών και Παμβώτιδας πρόκειται να οικοδομηθεί άμεσα.»*
>
> *Παράγραφος 7.1.2.2, Α.* ***Αποκατάσταση και προστασία παραλίμνιων ενδιαιτημάτων****, Μέτρα: «Οριοθέτηση της λίμνης Παμβώτιδας και χάραξη αιγιαλού με βάση το φυσικό ανάγλυφο της Λίμνης, με οδηγό ορθοφωτοχάρτες και φωτογραφίες παλαιοτέρων ετών. Θεσμική θωράκιση της οριοθέτησης με νέο Προεδρικό Διάταγμα ή Κοινή Υπουργική Απόφαση (όπως ο Νόμος ορίζει), ώστε να ενταχθούν στο υδάτινο στοιχείο της λίμνης οι εκτάσεις που καλύπτονται από το υδάτινο στοιχείο, παροδικά ή μη, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψη επιχωματώσεις ή άλλα τεχνητά έργα.»*

Παράγραφος 4.3.6. με τίτλο **Ορνιθοπανίδα**: *«Ιδιαίτερα αρνητική για το είδος πρέπει να θεωρηθεί η βαθμιαία στέρηση των υγρολιβαδικών εκτάσεων στις παρόχθιες περιοχές με την δημιουργία του αναχώματος»*

Παράγραφος 5.3.7. **Σημαντικές Περιοχές**: *«Εξέχουσα σημασία για την διατροφή κάποιων ειδών έχουν τα υγρά λιβάδια της Αμφιθέας, του Περάματος και της Κατσικάς»*

4. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ-ΥΓΡΟΤΟΠΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ

Στην περιοχή Κατσικά η καταστροφή και απομάκρυνση του αναχώματος πρέπει να συνδυαστεί με το εκεί σχεδιαζόμενο Περιβαλλοντικό - Υγροτοπικό Πάρκο Παμβώτιδας.

Ο υγρότοπος Ανατολής-Κατσικά ήταν ένας από τους σημαντικότερους βιοτόπους της λίμνης, περιοχή αποτελούμενη από ρηχές εκτάσεις και παροδικά πλημμυριζόμενα υγρά λιβάδια, μοναδικής αξίας για την άγρια ζωή και το φυσικό περιβάλλον της λίμνης γενικότερα.

Οι παροδικά πλημμυρισμένες εκτάσεις, τα υγρά λιβάδια με τα ψηλά χόρτα αποτελούσαν χώρους όπου αποτίθετο το οργανικό φορτίο της λίμνης, όπου αναπτύσσονταν πρωτογενής βιομάζα, η οποία με βόσκηση απομακρύνετο από το λιμναίο οικοσύστημα, συντελώντας στον αυτοκαθαρισμό του. Σήμερα η Λαγκάτσα η κύρια τάφρος εισροής νερού στην Παμβώτιδα και η τάφρος Κατσικά διέρχονται μέσα από την προτεινόμενη έκταση του πάρκου, εκβάλλοντας και μεταφέροντας απευθείας όλο το οργανικό φορτίο στη λίμνη.

Οι σημερινές δραστηριότητες που ασκούνται στις προτεινόμενες εκτάσεις, περιορισμένης έκτασης κτηνοτροφία, μπορούν να διατηρηθούν και να αναδειχθούν.

Η δημιουργία του Περιβαλλοντικού - Υγροτοπικού Πάρκου στοχεύει:

α. Στη διοχέτευση των βεβαρημένων από λιπάσματα κ.λ.π. υδάτων των τάφρων στους υγρότοπους, μειώνοντας σημαντικά το οργανικό φορτίο που εισρέει στη λίμνη, συμβάλλοντας αποφασιστικά στον περιορισμό του ευτροφισμού της.

β. Στην αποκατάσταση των υγροτοπικών εκτάσεων και την επανασύνδεσή τους με τη λίμνη. Οι εκτάσεις αυτές αποκόπηκαν από τη λίμνη το 1970-72 με την κατασκευή του τεχνητού αναχώματος το οποίο οριοθέτησε με αυθαίρετο τρόπο τη λίμνη. Οι πίσω από το ανάχωμα εκτάσεις βρίσκονται μέχρι και 2 m χαμηλότερα από τη μέγιστη στάθμη της λίμνης +469,54.

γ. Στη δημιουργία κατάλληλων βιοτόπων για τα προστατευόμενα και απειλούμενα είδη πανίδας και χλωρίδας και ιδιαίτερα των πουλιών της Παμβώτιδας, συμβάλλοντας στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

δ. Στη χρήση τμήματος του πάρκου ως χώρου αναψυχής (περίπατος, ποδηλασία, παρατήρηση πουλιών), πολιτιστικών εκδηλώσεων, περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης.

ε. Στην προστασία των δύο χωνεύτρων (καταβόθρες) Μπενίκοβας. Παλαιά εκεί υπήρχε παραδοσιακός Νερόμυλος τον οποίο οι νησιώτες προσέγγιζαν με τα καΐκια τους μεταφέροντας προϊόντα για άλεσμα. Ο νερόμυλος μπορεί να ανακατασκευασθεί δημιουργώντας ένα σημείο τουριστικής επισκεψιμότητας της περιοχής.

Η ύπαρξη του Περιβαλλοντικού - Υγροτοπικού Πάρκου σε συνδυασμό και των υφισταμένων στην περιοχή σημαντικών πολιτισμικών στοιχείων όπως το παλαιολιθικό σπήλαιο Καστρίτσας, ο αρχαιολογικός χώρος της Ελληνιστικής Ακρόπολης και η Μονή Καστρίτσας θα αναδείξουν όλη την περιοχή.

Για την δημιουργία του Περιβαλλοντικού-Υγροτοπικού Πάρκου Παμβώτιδας **<u>είναι σημαντικό ο συγκεκριμένος χώρος να προστατευθεί, χαρακτηριζόμενος ως "Περιοχή Προστασίας της Φύσης" στο υπό διαβούλευση σχέδιο σύστασης Προεδρικού Διατάγματος για την Παμβώτιδα</u>**. Με το προτεινόμενο σχέδιο Π.Δ. το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής το οποίο περιλαμβάνει και τις καταβόθρες Μπενίκοβας μένει χωρίς προστασία. Η αποκλειστική επιτρεπόμενη δραστηριότητα στη ζώνη αυτή θα είναι η δημιουργία Περιβαλλοντικού – Υγροτοπικού Πάρκου του οποίου η λειτουργία θα εναρμονίζεται πλήρως με τους στόχους που αναφέρονται παραπάνω.

Η συνολική έκταση του πάρκου μετρούμενη ενδεικτικά στον συνημμένο χάρτη Google Earth έχει έκταση 1.943 στρέμματα από τα οποία

1.035 στρέμματα (μαζί με δρόμους και τάφρους) ανήκουν στον Δήμο Ιωαννιτών

820 στρέμματα (μαζί με δρόμους και τάφρους) ανήκουν στο Σταθμό Γεωργικής Έρευνας του ΕΘΙΑΓΕ

88 στρέμματα ανήκουν σε ιδιώτες

Προτεινόμενο Περιβαλλοντικό - Υγροτοπικό Πάρκο Παμβώτιδας
χάρτης ενδεικτικής οριοθέτησης Google Earth

Το **ΕΘΙΑΓΕ** με το συνημμένο υπ. αρ. πρ. 5228/13.07.10 έγγραφό του έχει εκφρασθεί καταρχήν θετικά στη δημιουργία του πάρκου.

5. ΥΓΡΟΤΟΠΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο υγροτοπικός χαρακτήρας της περιοχής αποδεικνύεται από:

5.1 Η περιοχή κάθε χρόνο και παρά τη λειτουργία του αντιοστασίου παραμένει για μερικούς μήνες πλημμυρισμένη (Συνημμένη Φωτογραφία 1).

5.2 Τα παρυδάτια είδη πουλιών που χρησιμοποιούν την περιοχή είναι δείκτης του υγροτοπικού χαρακτήρα της (Συνημμένες φωτογρφίες 2 με 12).

5.3 Από την παρουσία του είδους Chorthippus lacustris, ενός ενδημικού ορθόπτερου (Orthoptera, Acrididae) της λίμνης των Ιωαννίνων. Η κατανομή του στον κόσμο περιορίζεται στα υγρά λιβάδια περιφερειακά της λίμνης των Ιωαννίνων και στην περιοχή της λιμνοπούλας Παραμυθιάς. Το είδος απειλείται παγκοσμίως με εξαφάνιση, χαρακτηρίζεται ως Critically Endangered, έχοντας χάσει τα τελευταία 50 χρόνια το 99% του βιοτόπου του.

Διαχειριστικό Σχέδιο Παράγραφος 5.3.5 Ασπόνδυλα, *"Ο βιότοπός του έχει καταστραφεί οριστικά, καθώς έχουν μπαζωθεί τα υγρά λιβάδια κι έχουν χτιστεί οικοδομήματα και κτηνοτροφικές μονάδες. Έτσι, στην περιοχή της Αμφιθέας, το Ορθόπτερο αυτό περιορίζεται σε μία υγρολιβαδική έκταση μόλις 20 στρεμμάτων (εντός ζώνης Α1). Το έτος 2004 το είδος βρέθηκε στην άνω περιοχή της Αμφιθέας και στο υγρό λιβάδι που γειτνιάζει με το ψυχαγωγικό πολυπάρκο στο Δήμο Ιωαννιτών (περιφερειακή ζώνη). Η παρουσία του είδους στην περιοχή αυτή αποδεικνύει την υγρολιβαδική κατάσταση της περιοχής και τη δυνατότητα ανάκαμψης του είδους - δείκτη με σωστές διαχειριστικές πρακτικές."*

5.4 Από τις ιστορικές μαρτυρίες σύνδεσης με καΐκια του νερόμυλου που λειτουργούσε στην καταβόθρα Μπενίκοβα με το νησί. Η περιοχή δεν ήταν απλώς υγρότοπος αλλά μέρος της κύριας λίμνης των Ιωαννίνων. Η επικοινωνία πέρα από τις μαρτυρίες είναι προφανής από τα υψόμετρα της περιοχής η οποία βρίσκεται μέχρι και 2 m χαμηλότερα της μέγιστου υψομέτρου της λίμνης +469,54.

5.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ, Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ – ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑ ΟΔΟΣ», ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ «ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΣΠΟΤΟΠΟΥ ΕΩΣ ΟΡΙΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ ΚΑΣΤΡΙΤΣΑΣ», ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2 ΚΑΙ 3, κλ. 1:1.000, 2006

Στα ανωτέρω τοπογραφικά όλα τα υψόμετρα βρίσκονται κάτω της μέγιστης στάθμης της λίμνης, δηλαδή του υψομέτρου +469,54. Αναγράφεται μέχρι και υψόμετρο +467,53. Δηλαδή η περιοχή του Περιβαλλοντικού - Υγροτοπικού Πάρκου Παμβώτιδας βρίσκεται μέχρι και 2 μέτρα χαμηλότερα από τη μέγιστη στάθμη της λίμνης.

Αντίστοιχα οι χάρτες των επόμενων σελίδων αποδεικνύουν ότι η περιοχή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της λίμνης.

5.6 Ιστορικός Χάρτης ΓΥΣ, 1932, Κλ. 1:50.000

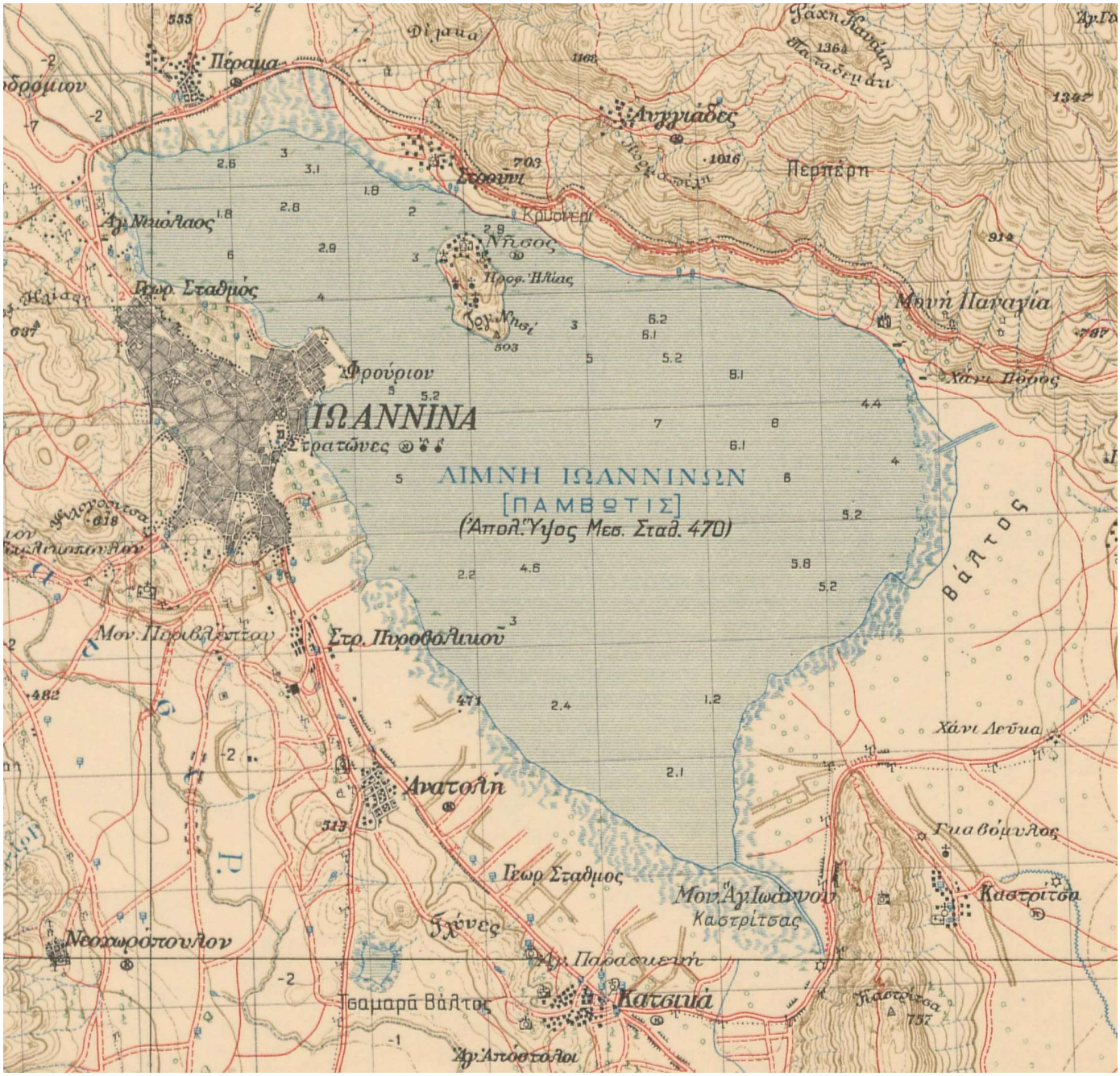

5.7 Αεροφωτογραφίες όπως ενδεικτικά από τη ΓΥΣ του 1965

5.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΕΡΟΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΧΑΡΤΑΙ ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ, ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, φ. 4186, κλ. 1:20.000, φωτοληψία 1945, εκπόνηση 1952.

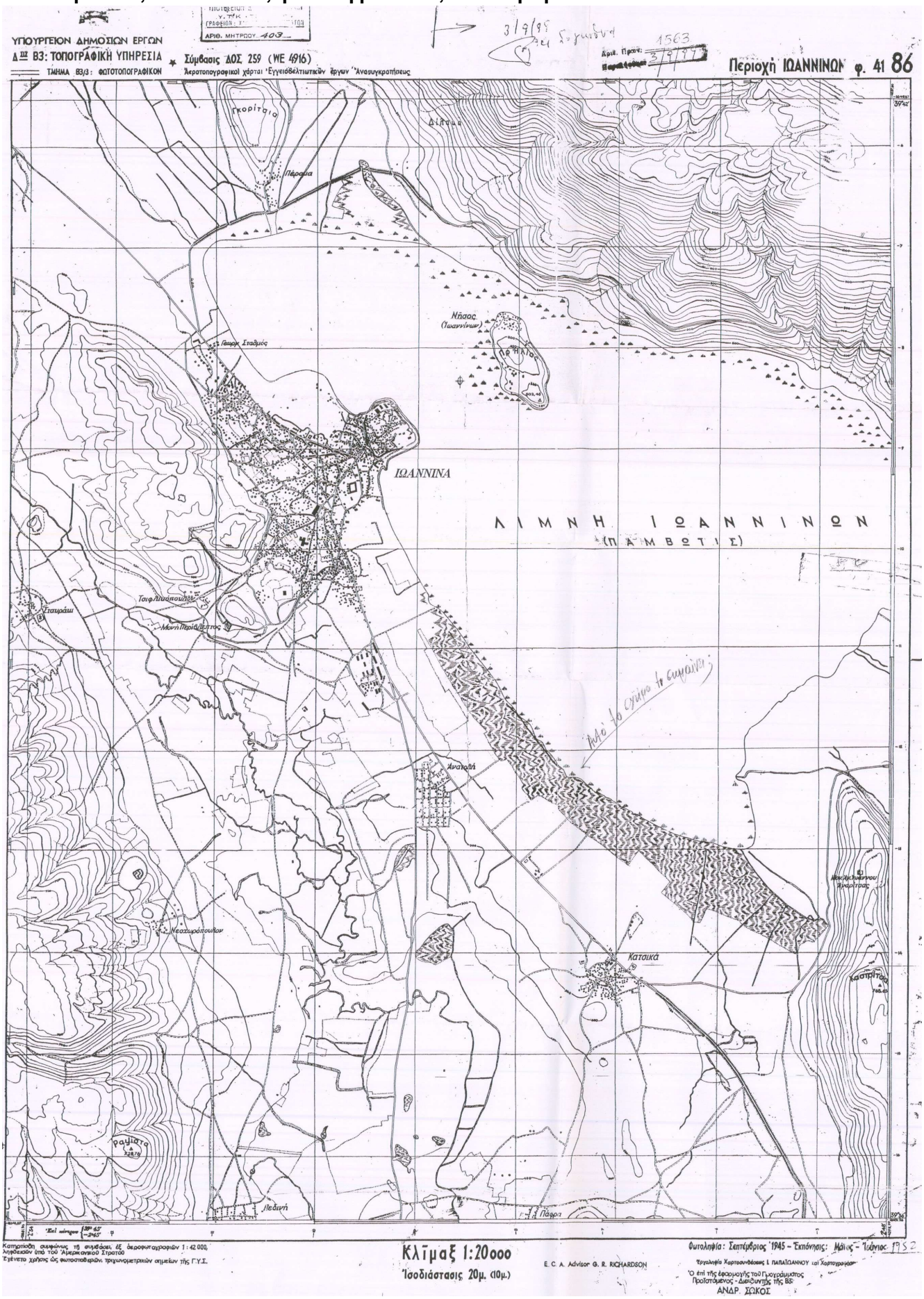

5.9 Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Παμβώτιδας, 2001, Σχήμα 3.6. «Πορεία προσχώσεων της Λίμνης Παμβώτιδας κατά την περίοδο 1953-1988»

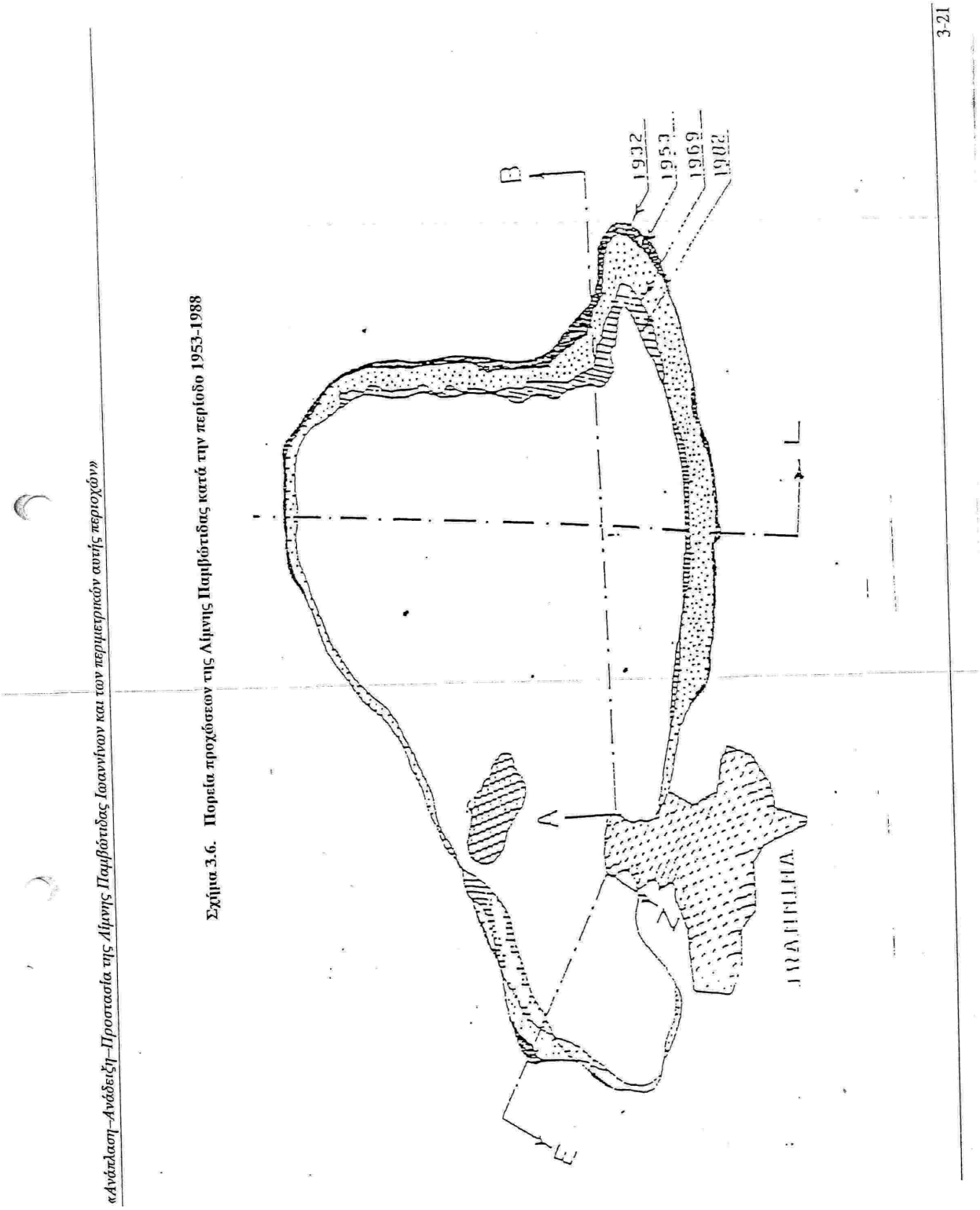

5.10 **Απόφαση αριθμός 18/1926 επιτροπής απαλλοτριώσεως αγροκτήματος Κατσικάς**

Στην ανωτέρω απόφαση αναφέρεται ότι στο αγρόκτημα Κατσικάς συνολικής έκτασης 12.536 στρεμμάτων περιλαμβάνονται, Βάλτος 2.270 στρέμματα και καλαμώνας 570 στρέμματα. Δηλαδή σύνολο περιοχής καλυμμένης με νερό **2.840 στρέμματα**.

Συνημμένα:

- Φωτογραφίες 1 με 12: Περιοχή Περιβαλλοντικού – Υγροτοπικού Πάρκου Παμβώτιδας, υφιστάμενη κατάσταση. (σε έντυπη μορφή)
- Έγγραφο του Ινστιτούτου Ωκεανογραφικών και Αλιευτικών Ερευνών υπ' αρίθμ. 60.753/1548/04.06.1977.
- Υπ. αρ. πρ. 5228/13.07.10 έγγραφό ΕΘΙΑΓΕ για τη δημιουργία του πάρκου.